

[*Din hadet l-ewwel premju tan-novelli*]

F'KERREJJA

—Dawk għajnejk donnhom żewġ stilli,
it-tnejn jiddu daqs ix-xenix;
jekk iddur id-dinja kolha
isbaħ minnhom żgur ma.....

—Biż-żejjed ! Mela ma għandekx žejt f'wiċċek ? qalet im-bherna Lonza lil bintha ta' ħimistax-il-sena li kienet qiegħda tħalli biċtejn ħwejjeg fil-paġġatur tagħihom.—Ma tafx li Żeża ta' taħtna thossha ħażin ?

—U iva... m'hix sejra tmut ! Il-bieraħ kont qiegħda nkel-limha. Alla jbierek saret daqshiem u billi din il-ħabta żewġha qgħied jaqlagħiha minn taħit l-ärt, qaltli li ma ddumx ma tixtri tifel.

— Isa... fittex spicċa; ilek minn dal-ghodu f'dawk il-biċtejn. Mur ara l-fenek fiex inlu li ma jinharaqx.

U l-bint daħlet ġewwa b'geddumha mdendel fuq li ommha kisreħha u ma ħalleħiex tissokta l-għanja.

* * *

—M'għandekx tatini werqa karfusa, hux, Lonz? qalet oħt Żeża li kienet qiegħidha tagħmel ftit brodu lil oħtha li kienet sejra ssir omm.

—Għala lè, Ċett? Oħitok kif inhi?

—Bagħlitet għat-tabib; naħseb li jkollu jmidd idejh hu.

—Miskina !

—Fit-tfal l-oħra li kellha wriet seba' saħħiet; did-darba ma nafx x'dalililha...

—U lè...k'Alla jrid kollox isir b'wiċċ il-ġid.

Lonza daħlet ġewwa u newltilha werqtejn karfusa.

—It-tfal l-oħra fejn huma, Ċett? Ma hawnx ħossoin.

—Imxerrdin...taf int ħlief kamra waħda u daqsxejn ta' kċina m'għandhiex: il-kbir mar jati l-aħbar lil missieru; is-subien l-oħra bgħaliex nannithom għand nannithom u l-bniet qiegħdin ftit għand Sunta ta' quddiemek; hawnhekk ma jixraqx joqogħidu.

—X'jidhirlek? Jiena ma nitkażax bikhom għażiex gabuba bħalkom għandi b'kera għoli nfern !

—Xi trit titkażza, ruħi ? Hawn ġew kulli add-xorta għandu: norqu, inqumu, nieklu, nilbsu, ngħammru ma' żwieġna...u kull ħaq' oħra f'kamra waħda ; bniet u subien flimkien; filgħodu, malli nqumu, inkunu sejrin nifgaw bl-irwejjjal li jisbħu.

— Eh !... ix-xlief ta' żwieġna ma tantx iwassal.

— L-ahħar darba għaxx lit-tabib għidlu hekk, ġadni qatta bla ħabel u qalli: "Basta titgħabbew bit-tfal !" Jabbni...rajtx ? Issa nagħmlu bħalu biex is-saħħa t'Alla tinżel fuqna.

— U żgur...imbagħad tajjeb u ġażin dejjem għlexna, avolja tiegħi m'għandux ħlief 16 il-xelin fil-ġimgħa.

F'dan il-waqt, it-tifla ta' Lonza ħarġet tiġri minn ġewwa:

— Ma... Ma...

— Xix-xjafek ġara ?

— Mit-tieqa tagħiġna lmañit lit-tabib ġej.

— Lonza marret tat-titwila:

— Ċett, wasal it-tabib t'oħtok; għandu xeħita ta' wieħed imqit.

— Jiena ma nlu muix : ix-xogħol tat-tobba huwa xogħol ta' reeqa kbira u fil-kmamar zghar u mudlama tagħna ma tantx jaħidmu għal qalbhom. Jekk jidħol ħamar, iħalli denbu barra. Dieħla Lonz.

— Jekk ikollkom bżonnji, sejħuli.

— Isbaħ din ...il-Bambin ikun jafulek.

* * *

Malli oħiż Žeja daħlet, Karmni, li kienet qiegħda tissemma' kolloks, xirxfet fuq il-ħadid li jati għall-bitħha tal-kerrejja biex tkun tista' aktar tilhaq salib il-ġirien tagħiha u ħalli f'xi qlieda jkollha biex tisserdak.

Wara li rat lit-tabib dieħiel għand Žeja, minnija għejra u mibgħiedha, daret fuq Lonza li kienet qiegħda tħalli il-biċtejn ħwejjeg li ħalliet bintha x-xbejba u qaltihha :

— X'jidhirlek, Lonz ?...

— Hwejjeg t'Alla dawn, Karm.

— Mitt darba u elf, iż-żda l-kliem żejjed għall-avukati tajjeb...

— X'jigifieri ?

— Mela nsejt x'kienet għajret lil binti, Žeja?...Binti tbigħi is-saħħha u jekk sal-lum ma kelhiex tħal, ma għandha l-ebda ħtija, għiaxa sa weġħida mal-Madonna tal-Karmnu għamlet fuq hekk. Din fiha tgħajjira ? Ma ħargħitx għammiela bħali.

— Dawn bluhat: hawn min kellu għaxar snin fuq iż-żwieġ u wara fār bit-tfal.

— Imbagħad... isma' Lonz: it-tfal sbieħ, imma ħafna jsalbuk; trid iż-żoqqhom, tħibbishom, tibgħathom id-Dutrina u l-is-kola u, fuq kolloks, ma tridx tarahom agħar mit-tfal tal-ġirien...

— ... u l-mard ma jonqosx !

— Hekk iva: daqqa jinxteħet wieħed u daqqa l-oħra. Dik ta' taħitek biji-kemm għandha 27 sena u digħi' għandha sitt

iżrameč. Trid tagħmel salib fuq żaqqek daqs kemm jieklu; dejjem jilgħabu fit-trab u jieklu il-ħobż.

* * *

Il-lukkett tal-bieb ta' Žeja nfetaħ bis-sabta u minnu liarget, b'għajnejha jleqqu bil-ferħ, Ċetta.

Karmni, mingħajr ma ġallieħha taraha, qabdet il-bieb ta' kaniritha, tatu tisbitha u daħlet il-ġewwa bla kliem u bla sliem.

—Lonza.. Lonz!

—Hawn Ċett, kollox sew?

—It-tabib ġieb ir-risq: malli daħħal hu żdiedna b'tifel il-ġmiel tiegħi; qiesu ċappa laħam, Alla jliarsu minn kull għajnejn

—Hwejjeg tal-għażżeġ : ix-xewqa t'oħiġok din kienet. Risq u barka !

Z. C. B. (NICOLA BIANCARDI).